

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

06 лютого 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 170/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Лукаша Т.В., Макарчука М.А.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата Кравцової Тетяни Миколаївни на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у межах конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України від 02 серпня 2018 року,

встановила:

Відповідно до статті 79 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі - Комісія) від 02 серпня 2018 року № 185/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема 26 вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду за спеціальною процедурою призначення згідно зі статтею 81 Закону.

Кравцова Т.М. звернулася до Комісії із заявою від 31 серпня 2018 року про участь у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду та проведення стосовно неї кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя у відповідному суді як особа, яка відповідає вимогам пункту 2 частини першої статті 38 Закону.

Комісією 02 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 53/вс-18, зокрема, про допуск Кравцової Т.М. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посади суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2018 року № 231/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання в межах конкурсу на зайняття 26 вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, зокрема Кравцової Т.М.

Згідно з пунктом 4 частини п'ятої статті 81 Закону за результатами кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності такого кандидата здійснювати правосуддя у відповідному суді та визначає його рейтинг для участі у конкурсі.

Згідно з частинами першою та другою статті 83 Закону кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності кандидата на посаду судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними законом критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика та доброчесність.

Відповідно до пункту 1 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання проходить у два етапи: 1) складення іспиту; 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

На першому етапі кваліфікаційного оцінювання Кравцова Т.М. за результатами анонімного письмового тестування набрала 80,25 бала, за виконання практичного завдання - 67,5 бала, та згідно з рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року №327/зп-18 є такою, що допущена до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Відповідно пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Оцінюючи кандидата на посаду судді касаційного суду у складі Верховного Суду за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність», Комісія враховує, що громадянським суспільством та законодавством презюмується наявність у суддів Верховного Суду не лише найвищої кваліфікації, але й відповідного рівня моральних якостей та чеснот, що відповідатимуть їх соціальній функції.

Стандарти етичної поведінки суддів, що адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів, визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23 (далі - Бангалорські принципи поведінки суддів).

Цими міжнародними стандартами у сфері судочинства утверджено, що довіра суспільства до судової системи, а також до авторитету судової системи в питаннях моралі, чесності та непідкупності судових органів посідає першочергове місце в

сучасному демократичному суспільстві. Суддя виявляє та підтримує високі стандарти поведінки суддів з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів.

Стосовно реалізації принципів чесності та невідкупності у Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що суддя демонструє поведінку, бездоганну навіть з точки зору стороннього спостерігача. Спосіб дій та поведінка судді мають підтримувати впевненість суспільства в чесності та невідкупності судових органів.

Ці основоположні принципи впроваджені у національну систему правил і норм, що формують моральний аспект поведінки суддів та викладені, зокрема, у Кодексі суддівської етики, затвердженому у новій редакції рішенням XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року.

За загальними правилами Кодексу суддівської етики судді зобов'язані демонструвати і пропагувати високі стандарти поведінки, у зв'язку з чим добровільно беруть на себе більш істотні обмеження, пов'язані з дотриманням етичних норм як у поведінці під час здійснення правосуддя, так і в позасудовій поведінці.

Заслухавши доповідача та кандидата Кравцову Т.М., дослідивши матеріали її досьє, Комісія встановила таке.

Кравцова Т.М. у розділі 12 «Грошові активи» декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2017 рік, поданої як кандидатом, задекларувала належні їй та її чоловіку Кравцову О.Л. готівкові кошти у розмірах: 15 000 грн, 110 000 грн, 13 000 дол. США, 80 000 дол. США, 1 000 Євро та кошти розміщені на банківських рахунках: 10 321 грн, 1 602 грн, 22 грн, 5 595 грн, 189 753 грн, 4 995 грн, 145 000 грн, 178 529 грн, 184 832 грн, 100 000 грн, 1 233 грн, 10 070 грн, 50 грн, 65 854 грн, 67 грн, 70 грн, 3 300 дол. США, 3 500 дол. США, 12 643 дол. США.

Кандидат Кравцова Т.М. пояснила, що задекларовані нею готівкові кошти чоловіка у розмірах 80 000 дол. США та 110 000 грн - це спадщина у грошовій формі, отримана ним після смерті родичів: сестри, матері, батька, діда та баби.

При цьому з її пояснень слідує, що матір чоловіка працювала на заводі хімічної промисловості; батько - будівельником; сестра - приватним підприємцем; дід і баба вели домашнє господарство (ветерани ВВВ, учасники бойових дій).

З огляду на викладене у Комісії виникли сумніви щодо фінансової спроможності родичів чоловіка кандидата щодо можливості накопичення зазначених сум, успадкованих ним.

Рештою задекларованих коштів відповідно до пояснень Кравцової Т.М. є заощадження її сім'ї.

Кандидат Кравцова Т.М. також вказала, що у період з 2007 до 2012 року сукупний дохід її сім'ї становив 91 490 дол. США. Крім того, у період з 2002 до 2006 року вона займалася підприємницькою діяльністю, від якої мала певний дохід, а також отримувала прибуток від діяльності підприємства, у якому є учасником.

Комісія критично оцінила доводи кандидата, оскільки вона не змогла чітко

навести джерела походження вказаних грошових коштів та підтвердити свої пояснення відповідними документами. При цьому, за даними Національного антикорупційного бюро України, у період 2013 до 2017 року загальний сукупний дохід кандидата становить 740 701 грн, а її чоловіка - 175 829 гривень.

Так, відповідно до статей 1, 3, 18 Кодексу суддівської етики суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

Суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

Відповідно до Роз'яснень Кодексу суддівської етики, затверджених рішенням Ради суддів України № 1 від 04 лютого 2016 року, суддя повинен уникати порушень етики та всього того, що виглядає як порушення етики, в усіх видах його діяльності - як у професійній, так і в приватній. Бездоганна поведінка суддів означає уникнення порушень норм етики та недопущення створення враження їх порушення як під час виконання професійних обов'язків, так і в особистому житті. Враження порушення норм етики створюється, коли розважливі особи, яким стали відомі всі відповідні обставини, розкриті в ході резонансного їх з'ясування, можуть дійти висновку, що чесність, добросовісність, неупередженість, урівноваженість та професійна придатність судді поставлені під сумнів.

Суддя зобов'язаний встановлювати для себе, додержуватися і змушувати додержуватися всіх інших осіб зі свого оточення бездоганих правил поведінки, підтримуючи і утверджуючи на власному прикладі доброчесність у судовій владі. Він має докладати всіх зусиль до того, щоб його поведінка була бездоганною. При цьому термін «докладати всіх зусиль» вживається в розумінні того, що кожен суддя повинен особисто застосувати усіх можливих заходів для демонстрації особистого етичного виховання та високоморальної, інтелігентної поведінки в будь-якій ситуації як під час здійснення правосуддя, так і в позасудовій діяльності.

Доброчесна поведінка судді має торкатися всіх сфер його життя, у тому числі, і матеріальної (майнової) сфери. Йдеться про добросовісну поведінку судді в реалізації обов'язку бути обізнаним про свої майнові інтереси та здійснення активних дій щодо вжиття розумних (адекватних) заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї, виявляючи повагу до законів і лояльність до публічних фінансових інтересів держави.

Оцінивши у сукупності встановлені обставини, Комісія дійшла висновку, що Кравцова Т.М. у межах конкурсу на зайняття вакантної посади судді касаційного суду у складі Верховного Суду не підтвердила відповідності високим стандартам професійної етики та доброчесності, а тому за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність» її оцінено у 0 балів за кожним.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення, рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критеріїв особистої компетентності, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Заслухавши доповідача та кандидата Кравцову Т.М., дослідивши її досьє, врахувавши той факт, що за результатами оцінювання за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність» кандидат набрала 0 балів, Комісія дійшла висновку, що вона не підтвердила здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Кравцову Тетяну Миколаївну такою, що не підтвердила здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії

Т.В. Лукаш

М.А. Макарчук